

Länsstyrelsen
Norrbotten

BESLUT

1 (7)

Datum
2009-12-08

Diarienummer
511-7561-09

NVR ID
NR2014736

BILDANDE AV NATURRESERVATET GRANBERGSBRANTEN I BODENS KOMMUN

BESLUT

Med stöd av 7 kap 4 § miljöbalken (1998:808), MB, beslutar länsstyrelsen att det område som utmärkts på bifogad karta, bilaga 1, skall utgöra naturreservatet Granbergsbranten.

Med stöd av 3 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. (1998:1252) fastställer länsstyrelsen bifogad skötselplan (bilaga 4) med mål, riktlinjer och åtgärder för reservatets skötsel och förvaltning. I enlighet med 2 § ovannämnda förordning ska länsstyrelsen vara förvaltare av naturreservatet.

För att tillgodose syftet med reservatet beslutar länsstyrelsen med stöd av 7 kap 5, 6 och 30 §§ MB samt 22 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m. m. (1998:1252) att nedan angivna föreskrifter ska gälla i reservatet.

SYFTE

Syftet med reservatet är att bevara områdets höga naturskogsvärden och opåverkade karaktär. Reservatet ska bevara den biologiska mångfalden samt den värdefulla naturmiljön i området och ge förutsättningar för de ingående ekosystemen att utvecklas naturligt. Syftet är även att de delar av reservatet som idag har lägre naturvärden ska utvecklas i riktning mot ett naturligt tillstånd.

Inom ramen för dessa mål ska reservatet ge möjlighet till naturupplevelser, friluftsliv och vetenskaplig forskning i orörd natur.

Syftet ska nås genom att:

- Inget skogsbruk bedrivs i området.
- Exploateringar och arbetsföretag i området förhindras.
- Området sköts enligt fastställd skötselplan. Inriktningen ska vara fri utveckling med möjlighet till naturvårdsbränning efter särskild utredning.
- I utvecklingsmarker och arronderingsmarker kan även andra skötselåtgärder än naturvårdsbränning genomföras. Till exempel stängsling av ungskog eller avveckling av planterade trädslag för att gynna uppkomst av lövskog.

Länsstyrelsen
Norrbotten

BESLUT

2 (7)

Datum
2009-12-08

Diarienummer
511-7561-09

NVR ID
NR2014736

- Med undantag för avveckling av främmande trädslag ska trädfällning och påverkan på markskiktet undvikas vid alla typer av skötselåtgärder.

UPPGIFTER OM NATURRESERVATET

Naturreservatets namn: Granbergsbranten
Kommun: Boden
Lägesbeskrivning: 20 km väster om Boden
Area: 62 ha
Fastigheter och ägare: Brännberg 1:34 (del av), Sveaskog
Sameby: Jåhkågaska-Tjiellde, Sirges, Tuorpon, Udtja

RESERVATSFÖRESKRIFTER

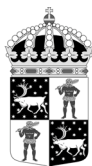
A. Föreskrifter enligt 7 kap 5 § MB om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden inom reservatet.

Utöver vad som annars gäller enligt lag är det förbjudet att:

1. Bedriva skogsbruk.
2. Fälla eller på annat sätt skada levande eller döda träd och buskar eller tillvarata vindfällan.
3. På annat sätt än vad som anges under punkterna 1 och 2 skada eller förändra mark eller vegetation, t ex genom att borra, anordna upplag, gräva, schakta eller dumpa.
4. Uppföra byggnad eller annan fast anläggning.
5. Anlägga väg eller led.
6. Anlägga ledningar i luft, mark eller vatten.
7. Bedriva vattenverksamhet, t ex genom vattenreglering, muddring eller avledande av vatten.
8. Inplantera växt- eller djurart.
9. Släppa ut eller sprida avloppsvatten, gifter, vådliga ämnen, bekämpningsmedel, kalk eller växtnäringsämnen på land eller i vatten.
10. Framföra motordrivna fordon.

Vidare är det utan länsstyrelsens tillstånd förbjudet att:

11. Utöka eller förändra befintlig byggnad eller anläggning.
12. Uppföra älgtoarn.
13. Sätta upp tavla, plakat, skylt, göra inskrift eller liknande.

Undantag från reservatsföreskrifterna i punkt A:

1. Föreskrifterna ska inte utgöra hinder för förvaltaren att utföra de åtgärder som krävs för reservatets vård och skötsel.
2. Ovanstående föreskrifter ska inte heller utgöra hinder för underhåll av befintliga byggnader, vägar eller andra anläggningar. Före underhållsåtgärder utförs ska samråd ske med Länsstyrelsen.
3. Utan hinder av ovanstående föreskrifter får renskötsel utövas i enlighet med rennäringslagen (1971:437). Före anordnandet av fasta anläggningar ska samråd ske med länsstyrelsen enligt 12 kap 6 § MB, enligt vad som framgår av förordningen (1998:904) om täkter och anmälan för samråd.
4. Vid uttransport av fälld älg eller björn får terrängskoter, t ex fyrhjuling, användas. Vid körning ska i första hand befintliga stigar och leder användas och särskild försiktighet ska iakttas för att undvika skador på mark och vegetation.
5. Snöskoteråkning är tillåten i reservatet på väl snötäckt mark. Vid körning ska i första hand befintliga stigar och leder användas och särskild försiktighet ska iakttas för att undvika skador på mark och vegetation.
6. I de fall totalförsvaret har intressen (anläggningar och/eller planerade grupperingsplatser) inom reservatet får tillsyn och skyddsarbetsuppgifter utföras utan hinder av föreskrifterna.

B. Föreskrifter enligt 7 kap 6 § MB om skyldighet att tåla visst intrång

Ägare och innehavare av särskild rätt till fastigheterna förpliktas att tåla sådana intrång i området som behövs för att tillgodose syftet med naturreservatet, exempelvis åtgärder för områdets vård och skötsel.

C. Ordningsföreskrifter enligt 7 kap 30 § MB

Utöver vad som annars gäller är det för allmänheten förbjudet att:

1. Bryta kvistar, fälla eller på annat sätt skada levande eller döda träd och buskar.
2. Skada vegetationen i övrigt t ex genom att gräva upp växter såsom ris, örter, mossor eller lavar eller ta bort vedlevande svampar.
3. Fånga, skada, döda eller bortföra ryggradsdjur. Störa djurlivet genom att exempelvis klättra i boträd eller medvetet uppehålla sig i närheten av fågelbo, lya eller gryt.
4. Insamla ryggradslösa djur.
5. Förstöra eller skada berg, jord eller sten på land eller i vatten genom att t ex borra, hacka, spränga, rista, gräva eller måla.
6. Framföra motordrivna fordon.

Undantag från reservatsföreskrifterna i punkt C:

1. Snöskoteråkning är tillåten i reservatet på väl snötäckt mark. Vid körning ska i första hand befintliga stigar och leder användas och särskild försiktighet ska iakttas för att undvika skador på mark och vegetation..

2. I reservatet är det utan hinder av föreskrifterna tillåtet att jaga och fiska i enlighet med gällande lagstiftning.
3. Bär- och matsvampplockning är tillåtet i området.

FÖRESKRIFTERNAS IKRAFTTRÄDANDE

Föreskrifterna träder i kraft tre veckor efter den dag de publicerades i länets författningssamling. Ordningsföreskrifter enligt 7 kap. 30 § MB gäller omedelbart.

SKÄLEN FÖR LÄNSTYRELSENS BESLUT

Beskrivning av området

Area: 62 ha
Naturtyper: Skogsmark 62 ha varav produktiv skog 59 ha

Naturreservatet ligger ca 20 km väster om Boden och utgörs av Granbergets nord- och nordostsluttning. Skogen har karaktären av en senvuxen och flerskiktad blandskog där det dominerande trädslaget växlar mellan gran och löv.

Berggrunden inom naturreservatet består av metasedimentära bergarter. Området är beläget i anslutning till den Högsta kustlinjen, som i området ligger vid ca 210 meter över havet, och detta tillsammans med exponeringen mot det forntida havet har orsakat att nästan hela ytan utsatts för svallning. På Granbergets topp är jordtäcknet av morän tunt och osammanhängande. Nedanför Högsta kustlinjen har svallningen kalspolat en bergsyta från det ganska tunna moränlagret. Moränens ytskikt är ursvallat och det ytnära skiktet har därmed en grövre och grusigare sammansättning än den underliggande, ursprungliga moränen.

Skogen i Granbergsbranten kan beskrivas som en asprik lövbränna som vuxit upp efter en skogsbrand som ägde rum för ca 120-130 år sedan. Spår av skogsbranden finns i hela området i form av kolad ved och enstaka träd med brandljud. Förekomsten av död ved är generellt sparsam men i bördigare partier med fuktdrag förekommer rikligt med död lövved som en följd av självgallring.

Markvegetationen i de högt belägna delarna är av mager blåbärsristyp, ofta på blockrik mark. I de flackare partierna på lägre höjd övergår den till produktivare lågörtstyp. Här förekommer t.ex. orkidén spindelblomster och små kallkällor som påverkat området och medfört ett mindre inslag av högrörter, bl. a. midsommarblomster.

Drygt hälften av området är helt eller i det närmaste opåverkat av skogsbruk och att betrakta som urskogsartad. Flera rödlistade arter knutna till olika trädslag förekommer, t. ex. kan den väldoftande doftticken hittas på gammal sälk och liten aspgelélav på äldre asp. Vissa sälgar är också rikligt beklädda av lunglav.

De delar som är mer påverkade av mänskliga ingrepp utgör utvecklingsmark i reservatets norra och östra delar. Här har lövträd plockhuggits för uppskattningsvis ca 40 år sedan, vilket kraftigt reducerat lövinslaget. Trots det finns det fortfarande kvar en del utspridda äldre björkar, sälgar och aspar. Dessutom finns även flertalet rödlistade arter, t. ex. knottrig blåslav och stiftgelélav.

Länsstyrelsens bedömning

Naturreservatet är något så ovanligt som en till stora delar orörd lövbränna i ett relativt kustnära läge. Trots områdets ringa storlek har det höga biologiska värden, bland annat i form av den stora lövrikedomen och flertalet rödlistade arter. Om Granbergsbrantens naturvärden ska bevaras och utvecklas genom naturlig succession, kan de inte kombineras med att skogsbruk bedrivs i området. Med anledning av detta har frågan om bildande av ett naturreservat aktualiserats.

Beslutet följer gällande riktlinjer för prioritering av naturreservatsskydd och Sveriges internationella åtaganden om skydd av den biologiska mångfalden, samt Sveriges miljö kvalitetsmål.

Länsstyrelsen bedömer att ett naturreservat i det aktuella området är förenligt med kommunens översiktsplan och med hushållningsbestämmelserna i 3 och 4 kap. MB.

Vid en vägning mellan enskilda och allmänna intressen i enlighet med 7 kap 25 § MB, bedömer länsstyrelsen att den inskränkning i den enskildes rätt att använda mark och vatten som beslutet innebär, inte går längre än vad som krävs för att syftet med naturreservatet ska tillgodoses.

I enlighet med vad som sägs i 4 och 5 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning, bedömer Länsstyrelsen att den föreslagna ordningsföreskriften enligt 7 kap 30 § MB innebär så begränsade konsekvenser, såväl kostnadsmässiga som i övrigt att det saknas skäl för en konsekvensutredning av regelgivningen.

ÄRENDETS BEREDNING

De höga naturvärdena inom naturreservatet Granbergsbranten uppmärksammades i samband med en inventering av skyddsvärda statliga skogar som länsstyrelsen och Naturvårdsverket genomförde under åren 2003-2005. Inventeringen gjordes på uppdrag av regeringen och redovisades i Naturvårdsverkets rapporter 5339, 5344, 5345 och 5473. För Norrbottens län redovisades totalt 432 områden som skyddsvärda.

Under 2005 slöts en överenskommelse mellan Naturvårdsverket, Sveaskog och länsstyrelserna i Norrbotten respektive Västerbotten, om hur de skyddsvärda områdena från inventeringen skulle bevaras långsiktigt. Överenskommelsen redovisades i en

Länsstyrelsen
Norrbotten

BESLUT

6 (7)

Datum
2009-12-08

Diarienummer
511-7561-09

NVR ID
NR2014736

rapport (Naturvårdsverket, rapport 5498) där 168 områden i Norrbottens län pekades ut som blivande naturreservat. Naturreservatet Granbergbranten är ett av dessa områden.

Naturvårdsverket och Sveaskog AB träffade den 13 juni 2008 en överenskommelse om formellt skydd av 431 särskilt värdefulla naturskogsområden i hela landet. Denna innebär att områdena, på i överenskommelsen angivna villkor, kan avsättas som naturreservat utan krav på ekonomisk ersättning till Sveaskog. För länets del omfattas de områden som redovisats som naturreservat i Naturvårdsverkets rapport 5498. Överenskommelsen ger därmed ett värdefullt bidrag till uppfyllandet av delmål 1 Långsiktigt skydd av skogsmark i miljö kvalitetsmålet Levande skogar.

Beslutet har föregåtts av samråd med Bodens kommun som inte har något att erinra över förslaget.

Förslaget till beslut har också remitterats till Försvarmakten, SGU, Bergsstaten och Skogsstyrelsen. Av dessa har Skogsstyrelsen och Försvarmakten angett att de inte har något att erinra mot förslaget. Bergsstaten har avstått från att svara. SGU har inga synpunkter på reservatsbildningen. I sitt yttrande har SGU givit värdefull information om berggrunden och jordartsgeologin i området.

Markägaren Sveaskog har getts tillfälle att yttra sig över förslaget. Sveaskog anger i sitt yttrande att mer utrymme bör lämnas för naturvårdande skötsel av naturreservatet, framförallt gynnande av lövsuccessioner. Länsstyrelsen anser att skötselåtgärder som innebär uttag av biomassa eller innebär en minskning av områdets opåverkade karaktär bör undvikas. Denna uppfattning delas även av Naturvårdsverket. Länsstyrelsen bedömer att beslutet redan ger tillräckliga möjligheter för naturvårdande skötsel och finner därför inte skäl att förändra beslutet med anledning av Sveaskogs synpunkter.

Naturskyddsföreningen i Norrbotten har i en skrivelse till Länsstyrelsen tillstyrkt reservatsbildningen.

De berörda samebyarna har förelagts att yttra sig över förslaget. Tuorpon har meddelat att de inte har något att erinra mot förslaget. Udtja tillstyrker reservatsbildningen men anser generellt att större områden bör avsättas som naturreservat samt att samråd med samebyn bör genomföras i ett tidigare skede i reservatsbildningsprocessen. Från Jåhkåasska-Tjielde och Sirges samebyar har inget svar inkommit.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta beslut kan överklagas hos Regeringen (Miljödepartementet) enligt bilaga 3.

DE SOM DELTAGIT I LÄNSSTYRELSENS BESLUT

I detta ärende har beslut tagits av landshövding Per-Ola Eriksson, efter föredragning av naturvårdshandläggare Lars Dahlberg. I den slutliga handläggningen av ärendet har

Länsstyrelsen
Norrbotten

BESLUT

7 (7)

Datum
2009-12-08

Diarienummer
511-7561-09

NVR ID
NR2014736

även chefen för naturvårdsenheten Ronny Edin, länsassessor Fredrik Hannu och antikvarie Gunhild Rydström deltagit.

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Per-Ola Eriksson'.

Per-Ola Eriksson

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Lars Dahlberg'.

Lars Dahlberg

Bilagor:

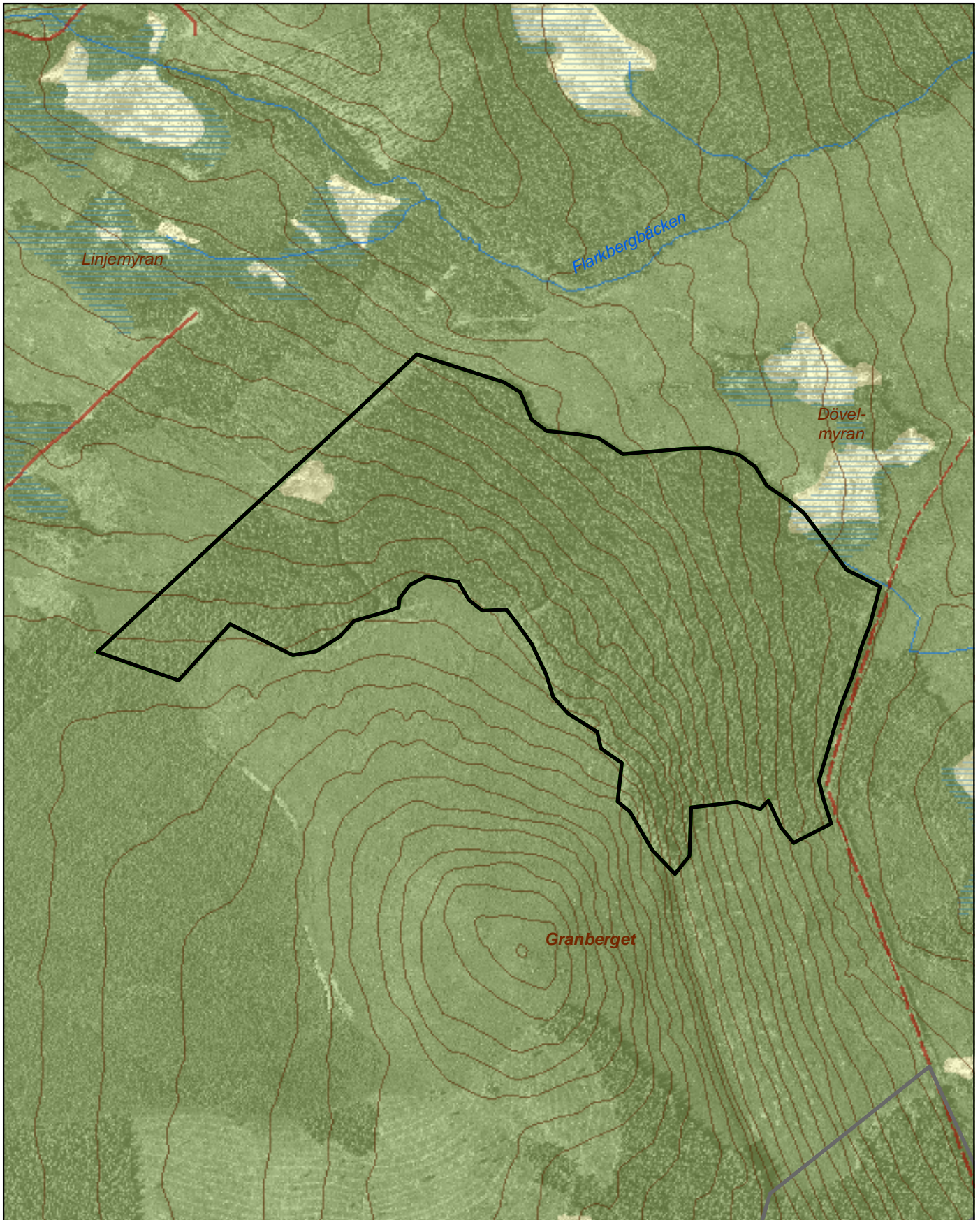
1. Karta över reservatet
2. Översiktskarta
3. Hur man överklagar
4. Skötselplan

Naturreseptat Granbergsbranten

Area 62 ha

Skala 1:10 000

Länsstyrelsen
Norrbotten

© Copyright Lantmäteriet 2009. Ur GSD - Produkter, ärende 106-2004/188

 Gräns för naturreseptat

0 250 500 750 Meter

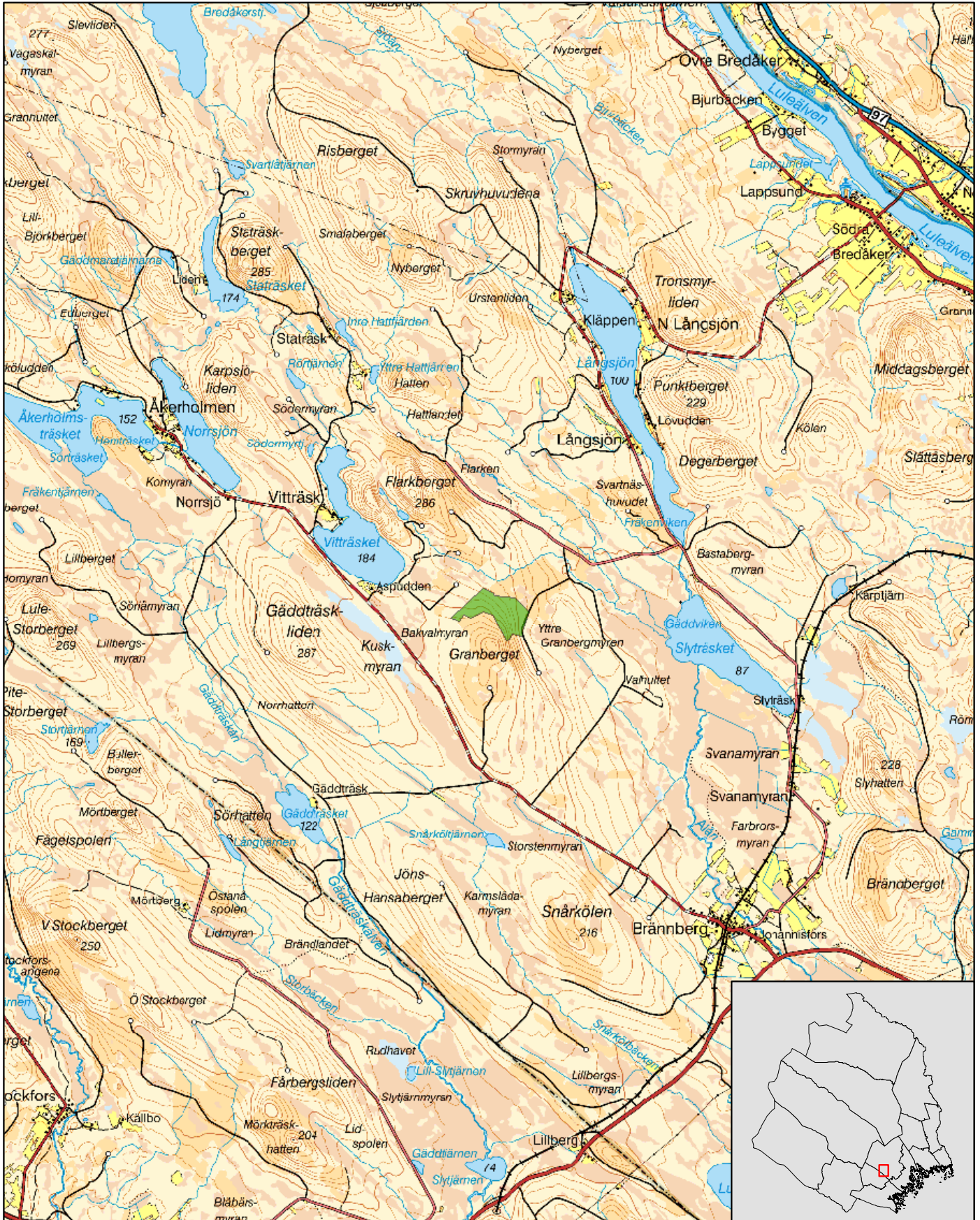

Naturreseptat Granbergsbranten

Bodens kommun

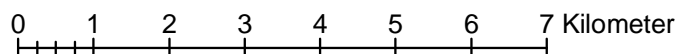
Skala 1:100 000

Länsstyrelsen
Norrbotten

© Copyright Lantmäteriet 2009. Ur GSD - Produkter, ärende 106-2004/188

 Naturreseptat Granbergsbranten

Länsstyrelsen
Norrbotten

Bilaga 3

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Om Ni vill överklaga länsstyrelsens beslut ska Ni skriva till

Regeringen, Miljödepartementet. Ni ska skicka eller lämna in Ert överklagande till

Länsstyrelsen i Norrbottens län, 971 86 LULEÅ

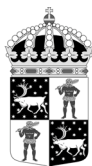
För att Ert överklagande ska kunna prövas måste överklagandet ha kommit in till länsstyrelsen **inom tre veckor** från den dag Ni fick del av beslutet. Länsstyrelsen skickar därefter överklagandet till Regeringen, Miljödepartementet.

Ni ska i Ert överklagande ange

- * vilket beslut Ni överklagar (ärendets diarienummer och beslutsdag),
- * hur Ni vill att beslutet ska ändras och varför,
- * Ert namn, postadress och telefonnummer.

Ni ska underteckna Ert överklagande. Om Ni anlitar ombud kan istället ombudet underteckna överklagandet. I så fall ska fullmakt bifogas.

Om Ni behöver ytterligare upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till länsstyrelsen, telefon 0920 – 960 00.

SKÖTSELPLAN FÖR NATURRESERVATET GRANBERGSBRANTEN I BODENS KOMMUN

ALLMÄNT OM PLANEN

Naturreservatets syfte ska vara styrande för reservatets långsiktiga vård och förvaltning.

Områdets avgränsning redovisas i bilaga A.

Beskrivning och uppgifter om naturreservatet finns i beslutet 511-7561-09.

Denna skötselplan ska ses över inom en tioårsperiod och vid behov revideras.

SYFTET MED NATURRESERVATET

Syftet med reservatet är att bevara områdets höga naturskogsvärden och opåverkade karaktär. Reservatet ska bevara den biologiska mångfalden samt den värdefulla naturmiljön i området och ge förutsättningar för de ingående ekosystemen att utvecklas naturligt. Syftet är även att de delar av reservatet som idag har lägre naturvärden ska utvecklas i riktning mot ett naturligt tillstånd.

Inom ramen för dessa mål ska reservatet ge möjlighet till naturupplevelser, friluftsliv och vetenskaplig forskning i orörd natur.

Syftet ska nås genom att:

- Inget skogsbruk bedrivs i området.
- Exploateringar och arbetsföretag i området förhindras.
- Området sköts enligt fastställd skötselplan. Inriktningen ska vara fri utveckling med möjlighet till naturvårdsbränning efter särskild utredning.
- I utvecklingsmarker och arronderingsmarker kan även andra skötselåtgärder än naturvårdsbränning genomföras. Till exempel stängsling av ungskog eller avveckling av planterade trädslag för att gynna uppkomst av lövskog.
- Med undantag för avveckling av främmande trädslag ska trädfällning och påverkan på markskiktet undvikas vid alla typer av skötselåtgärder.

NATUR

Skogsbestånden ska genom intern dynamik och andra naturliga processer fortsätta att utvecklas fritt. Våtmarkernas naturliga hydrologi och vegetation skall bevaras och endast förändras genom naturliga processer.

Utvecklingsmark och arronderingsmark skog

Eventuella skötselåtgärder i områdets utvecklingsmarker och arronderingsmarker bör utredas och tas upp vid en revidering av skötselplanen. Tillsvidare ska dessa områden fortsätta att utvecklas fritt i riktning mot naturskog.

Brand

På grund av områdets ringa storlek, rikedom av lövträd och omistliga naturvärden i form av flera hotade arter, ska bränder som uppstår i reservatet släckas. Vid släckningsarbete ska så skonsamma metoder som möjligt användas och naturliga begränsningslinjer så som vägar, vattendrag och rågångar nyttjas i första hand. Fysiska ingrepp så som fällning av träd eller anläggande av mineralgator bör undvikas.

GRÄNSER

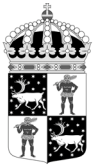
Naturresevatets gränser ska markeras enligt Naturvårdsverkets anvisningar och snarast efter att reservatet beslutats.

Kontroll av gränsmarkeringar och rågångar ska göras minst vart tionde år.

FRILUFTSLIV OCH INFORMATION

Informationstavla med föreskrifter sätts upp på lämplig plats vid reservatet. Förslagsvis på plats som markerats på kartan i bilaga A.

Aktuell information om naturresevatet ska finnas på länsstyrelsens hemsida.

Länsstyrelsen
Norrbotten

SKÖTSELPLAN

Datum
2009-12-08

Bilaga 4

Diarienummer
511-7561-09

NVR ID
NR2014736

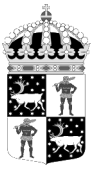
3 (3)

SAMMANFATTNING AV PRIORITERADE ÅTGÄRDER

Skötselåtgärd	När
Information på länsstyrelsens hemsida	Snarast efter att reservatet har beslutats
Utmärkning av reservatsgränsen	Snarast efter att reservatet har beslutats
Informationstavla vid reservatet	Snarast efter att reservatet har beslutats
Revidering av skötselplan	Senast 2019/2020
Uppföljning av gränsmarkering	Minst vart tionde år
Underhåll av gränsmarkering	Vid behov

Bilagor:

- A. Karta
- B. Artlista

Länsstyrelsen
Norrbotten

511-7561-09

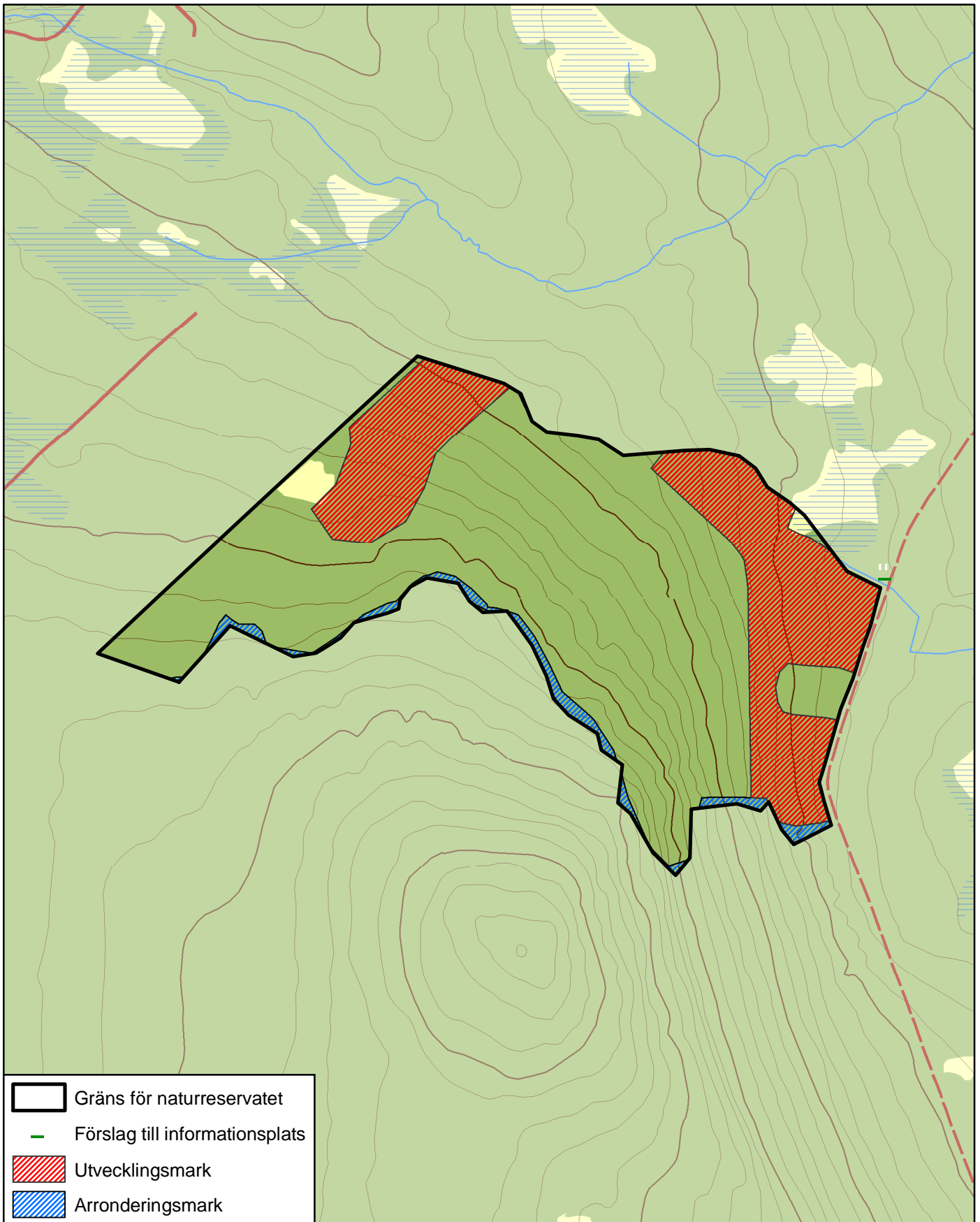
NR2014736

Bilaga A

Naturreseptat Granbergsbranten

Information, utvecklings- och arronderingsmark

Skala 1:10 000

© Copyright Lantmäteriet 2009. Ur GSD - Produkter, ärende 106-2004/188

0 250 500 750 1 000 Meter

Artlista naturreservatet Granbergsbranten

Svampar

	Svenskt namn	Latinskt namn	Hotkategori
1.	Doftticka	<i>Haploporus odorus</i>	VU
2.	Gammelgransskål	<i>Pseudographis pinicola</i>	NT
3.	Rosenticka	<i>Fomitopsis rosea</i>	NT
4.	Stjärntagging	<i>Asterodon ferruginosus</i>	NT

Hotkategorier enligt Artdatabankens rödlista 2005. VU=Sårbar, NT=Missgynnad.

Lavar

	Svenskt namn	Latinskt namn	Hotkategori
5.	Brunpudrad nållav	<i>Chaenotheca gracillima</i>	NT
6.	Knottrig blåslav	<i>Hypogymnia bitteri</i>	NT
7.	Kornig nållav	<i>Chaenotheca chlorella</i>	
8.	Liten aspgelélav	<i>Collema curtisporum</i>	VU
9.	Lunglav	<i>Lobaria pulmonaria</i>	NT
10.	Stiftgelélav	<i>Collema furfuraceum</i>	NT

Hotkategorier enligt Artdatabankens rödlista 2005. VU=Sårbar, NT=Missgynnad.

Övrigt

	Svenskt namn	Latinskt namn	Hotkategori
11.	Bronshjon	<i>Callidium coriaceum</i>	
12.	Midsommarblomster	<i>Geranium sylvaticum</i>	
13.	Spindelblomster	<i>Listera cordata</i>	

Källa

- Länstyrelsens översiktliga inventering 2003